

Second opinion

DPCG

6. november 2008

**Hans von der Maase
Klinikchef, professor, dr. med
Onkologisk Klinik
Rigshospitalet**

Bekendtgørelse om ret til sygehusbehandling og fødselshjælp m.v.

Bekendtgørelse nr. 1085 af 14. september 2007

Kapitel 4

Om ret til behandling i udlandet

Kapitel 4

Om ret til behandling i udlandet

- **§ 21 – Regionsråd *kan* tilbyde**
- **§ 22 – Højt specialiseret *nødvendig* behandling i udlandet**
- **§ 25 – Forskningsmæssig behandling i udlandet**
- **§ 26 – Eksperimentel behandling i udlandet**

§ 26

Eksperimentel behandling i udlandet

- En afdeling **kan** efter **rådgivning** fra et af SST nedsat ekspertpanel (second opinion udvalg) tilbyde en patient henvisning til eksperimentel behandling i udlandet
- § 26 blev indført per 1. januar 2003

§ 26

Eksperimentel behandling i udlandet

- Ved eksperimentel behandling forstås en uprøvet eller utilstrækkeligt dokumenteret behandling, der ikke gives i et protokolleret forsknings- eller forsøgsmæssigt regi, og som iværksættes i relation til en bestemt patient med det formål at yde patienten den bedst mulige behandling i den konkrete situation

§ 26

Eksperimentel behandling i udlandet

- Efter samråd med patient fremsender involverede afdeling henvisning i form af følgebrev og kopi af relevant journalmateriale til Sundhedsstyrelsen
- Henvisende afdeling anmoder eventuelt om vurdering af en specifik behandlingsmulighed og eventuelt et specifikt behandlingssted
- Sundhedsstyrelsen kvitterer for modtagelsen, registrerer henvisningen og videresender sagsakterne til second opinion udvalget

§ 26

Eksperimentel behandling i udlandet

- **Panelet vurderer om der er**
 - behov for supplerende undersøgelser
 - mulighed for behandling i Danmark
 - indikation for højt specialiseret behandling i udlandet (§ 22)
 - mulighed for forskningsmæssig behandling i udlandet (§ 25)
 - mulighed for eksperimentel behandling i udlandet (§ 26)

§ 26

Eksperimentel behandling i udlandet

- Panelets *rådgivning* returneres til henvisende afdeling inden for en periode af maksimalt 4 uger
- Samtidigt fremsendes brev til patienten om at panelet har foretaget sin vurdering, som er sendt retur til henvisende afdeling - således at patienten kan forvente snarlig indkaldelse til samtale om panelets vurdering - eventuelt rykke for dette
- Henvisende afdeling indkalder patienten til opfølgende samtale

§ 26

Eksperimentel behandling i udlandet

- Panelets *rådgivning* returneres til henvisende afdeling inden for en periode af maksimalt 4 uger

Gennemsnit 9 dage

Range 1 - 28 dage

§ 26

Eksperimentel behandling i udlandet

- **Anbefaling af yderligere behandling - både i Danmark og i udlandet - kræver en eller anden form for data**
- **Henvisning til udlandet kun mulig hvis der ikke foreligger et relevant tilbud i Danmark**
- **Henvisning til behandling i udlandet kræver at der foreligger en specifik behandlingsplan**
- **Der er ikke mulighed for retrospektiv refusion af udgifter**

SECOND OPINION UDVALGET

2003	2004	2005	2006	2007
N	N	N	N	N
310	440	798	934	939

SECOND OPINION UDVALGET

Re-behandlede patient sager 2007

N=191

2003	2004	2005	2006	2007
N	N	N	N	N
2	5	21	60	103

SECOND OPINION UDVALGET 2007

Henvisende afdeling	Procentuelle fordeling
Onkologisk centerafdeling	76%
Anden onkologisk afdeling	9%
Medicinske afdelinger	7%
Kirurgiske afdelinger	6%
Øvrige afdelinger	2%

SECOND OPINION UDVALGET 2007

Colon og rektum cancer	29%
Øvre GI cancer	12%
Urologisk cancer	22%
Lunge- og lungehinde cancer	9%
Gynækologisk cancer	6%
Mamma cancer	4%
Maligt melanom	4%
Hjernetumorer	3%
Hoved og hals cancer	2%
Andre	9%

SECOND OPINION UDVALG

2003 - 2007

	2003	2004	2005	2006	2007
Yderligere beh. i udlandet	14%	29%	4%	4%	4%
Yderligere beh. i Danmark	31%	30%	62%	75%	64%
Enig i aktuelle behandlingstilbud	22%	16%	12%	10%	12%
Ingen yderligere behandling	30%	23%	22%	10%	20%
Uafsluttet	3%	1%	0%	1%	1%

SECOND OPINION UDVALGET 2003 - 2007

	2003	2004	2005	2006	2007
Patient ønske om behandling i udlandet	ca. 40%	ca. 15%	under 5%	under 5%	under 5%

§ 26

Eksperimentel behandling i udlandet

**Hvad er der kommet ud af
second opinion ordningen ?**

§ 26

Eksperimentel behandling i udlandet

- **Presset "systemerne"**
- **Ensartet behandlingstilbudene i Danmark**
- **Påpeget manglende behandlingstilbud i Danmark**

§ 26

Eksperimentel behandling i udlandet

- **Accelereret processen med at få nye behandlinger til Danmark**
- **Udbygget samarbejdet med udenlandske afdelinger**

§ 26

Eksperimentel behandling i udlandet

- **Second opinion ordningen giver mulighed for behandling i udlandet**
 - **baseret på en lægefaglig vurdering -**
- i en periode indtil muligheden etableres i Danmark**

§ 26

Eksperimentel behandling i udlandet

- Etablering af Enheder for Eksperimentel Kræftbehandling
- National koordinering i samarbejde med second opinion udvalg
- Fordele opgaver - udviklingsområder
- Behandling af sjældne kræftsygdomme
- Indføre nye behandlingstilbud i fase I og tidlige fase II forsøg

Second opinion ordningen 2008

- **Uændret second opinion**
- **Uændret struktur for Enheder for Eksperimentel Kræftbehandling**
- **Uændret national koordinering via NKU**
- **Økonomien overgået til de 5 regioner**